

VELEUČILIŠTE VIMAL
Sisak

ETIČKI KODEKS
VELEUČILIŠTA VIMAL

Sisak, 2024.

Na temelju članka 2. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 119/22) i članka 6. Statuta Veleučilišta VIMAL, Upravno vijeće na svojoj sjednici održanoj 6.12.2024. usvaja

ETIČKI KODEKS VELEUČILIŠTA VIMAL

1. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Veleučilište VIMAL (u daljnjem tekstu: Veleučilište) savjesno i dosljedno ispunjavajući svoju društvenu misiju, promičući akademski integritet i akademske slobode, s ciljem promicanja načela etičke i profesionalne izvrsnosti u svim područjima zajedničkog i pojedinačnog djelovanja, donosi ovaj Etički kodeks.

(2) Cilj Veleučilišta je svojim obrazovnim radom doprinosti ostvarenju nacionalnih interesa, razvoju hrvatskog gospodarstva i društva u cjelini kroz profesionalni napredak i izgradnju svojih studenata, vanjskih suradnika i zaposlenika. U tom će cilju Veleučilište usmjeriti sve svoje napore, sredstva i mogućnosti u izgradnju i osiguranje uvjeta za intelektualni, osobni, društveni i etički razvoj svojih studenata, vanjskih suradnika i zaposlenika.

(3) Vrijednosti koje ćemo poticati kroz svaku svoju aktivnost jesu: osobno dostojanstvo svake osobe, istinoljubivost, nepristranost, jednakost prilike, slobodna i razborita rasprava, otvorenost prema konstruktivnim promjenama, poštivanje prava svih pojedinaca i trajna izgradnja izvrsnosti.

(4) Ovaj Etički kodeks naglašava vrijednosti u koje vjerujemo te poziva i obvezuje svakog studenta, vanjskog suradnika i zaposlenika Veleučilišta da se ponaša u skladu s njima, odgovorno doprinoseći razvoju kolektiva i društva u cjelini.

1.1. Područje primjene i sadržaj

Članak 2.

1) Etički kodeks Veleučilišta skup je normi ponašanja koje sadržavaju moralna načela i načela profesionalne etike prema kojima se u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju ravnati studenti, nastavnici, vanjski suradnici i drugi zaposlenici na Veleučilištu, odnosno svi članovi veleučilišne zajednice.

(2) Svrha je Etičkog kodeksa promicanje vrijednosti specifičnih za djelatnost visokog obrazovanja u najširem smislu. Promicanje etičnog ponašanja i vrijednosti koje su sadržane u ovom kodeksu obveza je svih zaposlenika Veleučilišta, njezinih studenata i studentica, stručnih i vanjskih suradnika kao i kolektiva u cjelini.

Članak 3.

(1) Prava i obveze propisane ovim Etičkim kodeksom odnose se na ponašanje studenata, vanjskih suradnika i zaposlenika Veleučilišta koje je povezano s Veleučilištem te na stručni i znanstveni rad studenata, vanjskih suradnika i zaposlenika.

(2) Studenti, vanjski suradnici te zaposlenici koji povrijede te norme bit će podložni odgovarajućim mjerama u skladu sa Statutom, Pravilnikom o studiranju, Pravilnikom o stegovnoj odgovornosti i drugim važećim aktima kao i mjerama koje sadrži ovaj Etički kodeks.

(3) Načela Etičkog kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na druge osobe koje sudjeluju u radu i djelovanju Veleučilišta.

Članak 4.

(1) Ovaj Etički kodeks sadrži:

- temeljna prava i slobode studenata, vanjskih suradnika i zaposlenika Veleučilišta
- temeljna načela vezana uz moralno neprihvatljivo ponašanje studenata, vanjskih suradnika i zaposlenika na Veleučilištu
- etička pravila u nastavnom i istraživačko-nastavnom procesu na Veleučilištu
- etička pravila i temeljne obveze studenata, vanjskih suradnika i zaposlenika na Veleučilištu
- odredbe o sastavu i postupku pred Etičkim povjerenstvom Veleučilišta koje daje svoje mišljenje o ostvarivanju načela i pravila Etičkog kodeksa te o usklađenosti ponašanja osoba na koje se isti odnosi.

(2) Etički kodeks odnosno njegova primjena može se evaluirati, a u skladu s rezultatima evaluacije i mijenjati.

(3) Veleučilište ima obvezu osigurati nužne uvjete kako bi svi studenti, vanjski suradnici i zaposlenici bili upoznati sa sadržajem Etičkog kodeksa.

1.2. Tumačenje osnovnih pojmova

Članak 5.

(1) Za potrebe Etičkog kodeksa pojedine izraze treba tumačiti na sljedeći način:

- izraz članovi Veleučilišta označuje sve osobe koje studiraju, izvode nastavu, bave se znanstvenim i stručnim radom, surađuju u izvedbi znanstvenih, nastavnih ili stručnih programa te djeluju u okviru zajedničkih i pomoćnih službi, neovisno o vrsti i trajanju ugovora na temelju kojega ostvaruju prava i obveze na Veleučilištu,
- izraz nastavnik označuje sve osobe koje održavaju nastavu na Veleučilištu, bez obzira na znanstveno-nastavno, nastavno, suradničko ili stručno zvanje te na vrstu i trajanje ugovora na temelju kojega održavaju nastavu,
- izraz student označuje sve osobe koje prate program obrazovanja na Veleučilištu, neovisno o njihovom statusu.

(2) Izraz pristupnik, student, vanjski suradnik, nastavnik, zaposlenik, član i sl. u Etičkom kodeksu nisu rodno određeni i odnose se na pripadnike obaju spolova jednakopravno.

(3) Izraz zakon odnosi se na sve važeće zakonske propise Republike Hrvatske koji reguliraju problematiku visokog školstva, ako to u tekstu nije posebno naznačeno.

1.3. Osnovna svrha Etičkog kodeksa

Članak 6.

- (1) Svrha je Etičkog kodeksa promicanje vrijednosti specifičnih za djelatnost Veleučilišta u najširem smislu. Promicanje etičnog ponašanja i vrijednosti koje su sadržane u ovom kodeksu obveza je svih tijela, studenata, vanjskih suradnika i zaposlenika Veleučilišta.
- (2) Svrha je kodeksa također utvrditi očekivane odnose zasnovane na odgovornosti i poštenju, a ne izrijekom nabrajati što nije dopušteno.
- (3) Kodeksom se ne ograničava ljudska, intelektualna i akademska sloboda, nego naglašava uloga civiliziranog odnosa među svim članovima zajednice i odgovorno ostvarivanje prava u skladu s odgovornošću u stručno istraživačkom, nastavnom radu i akademskim obvezama.
- (4) Primjena ovog kodeksa pretpostavlja dobru namjeru i poštenu prosudbu.
- (5) Radi ostvarenja cilja iz st. 1. ovoga članka, Etičko povjerenstvo daje mišljenje o ostvarivanju etičkih načela i standarda na Veleučilištu, kako u načelnim pitanjima, tako i u pojedinim konkretnim predmetima, te poduzima druge radnje i obavlja druge djelatnosti uređene Etičkim kodeksom.
- (6) Postupci propisani Etičkim kodeksom ne određuju prava, obveze i odgovornosti i nisu alternativa za građanske, kaznene, upravne ili stegovne postupke uređene zakonima, drugim propisima i aktima Veleučilišta.
- (7) Ako povreda Etičkog kodeksa u skladu sa Statutom Veleučilišta povlači i stegovnu odgovornost počinitelja, općim će se aktima Veleučilišta odrediti kada se mora zatražiti mišljenje Etičkog povjerenstva.
- (8) Mišljenje dano u postupku uređenom Etičkim kodeksom djeluje svojim autoritetom, ne obvezuje druga tijela i nije upravni akt.

2. TEMELJNA NAČELA I PRAVILA ETIČKOG KODEKSA

2.1. Načelo mirnog uživanja prava

Članak 7.

- (1) Veleučilište svakom svojem članu mora osigurati uživanje svih ljudskih prava koja se ostvaruju unutar zajednice te poštovanje prava zajamčenih Ustavom i zakonima Republike Hrvatske.
- (2) Prava članova Veleučilišta mogu se ograničiti samo radi ostvarenja prava drugih članova zajednice i opće javnosti, u skladu s ciljevima Veleučilišta i u mjeri u kojoj je to prijeko potrebno

2.2. Načelo poštovanja integriteta i dostojanstva ličnosti

Članak 8.

- (1) Svi članovi Veleučilišta trebaju biti poštovani kao osobe u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet i dostojanstvo.
- (2) Svim članovima Veleučilišta mora biti osigurano pravo na privatnost te autonomija u njihovom djelovanju.

2.3. Načelo autonomije nastavnog, znanstvenog i stručnog rada

Članak 9.

- (1) Svi članovi Veleučilišta imaju pravo autonomno djelovati na Veleučilištu, u granicama svojeg statusa i u skladu s ciljevima Veleučilišta.
- (2) Svim članovima Veleučilišta treba priznati pravo na nesmetan profesionalni razvoj i usavršavanje u skladu s osobnim mogućnostima i planovima, u mjeri u kojoj se pritom ne narušava isto pravo drugih osoba.
- (3) Svi članovi Veleučilišta imaju obveze i odgovornosti prema drugima u smislu poštena, iskrena i nepristrana ponašanja i prihvaćanja kriterija izvrsnosti u svim domenama radi ostvarivanja zajedničkoga dobra Veleučilišta u cjelini.

2.4. Načelo pravednosti i jednakosti

Članak 10.

- (1) Svaki član Veleučilišta treba se ponašati u skladu s načelom pravednosti i jednakosti i na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uznemirivanje ili iskorištavanje.
- (2) Članovi Veleučilišta ne smiju zlorabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi izazovu posljedice koje mogu utjecati na mogućnost objektivnoga prosuđivanja te etičkoga i profesionalnog obavljanja radnih obveza.
- (3) Svim članovima Veleučilišta treba osigurati jednake uvjete ostvarivanja profesionalnih obveza, iskazivanja intelektualnih sposobnosti i napredovanja.

2.5. Pravo na akademsku slobodu

Članak 11.

- (1) Veleučilište štiti akademsku slobodu kao temeljni uvjet i obilježje u procesu poučavanja, znanstvenoga istraživanja, stručnoga rada i stipendiranja. Članovi akademske zajednice u svojim istraživanjima trebaju biti vođeni idejom slobode znanstvenog i intelektualnog stvaralaštva te izvršavati svoje tradicionalno pravo ispitivanja i kritiziranja društvenih vrijednosti i struktura u duhu odgovornog, objektivnog i poštenog traganja za istinom te stjecanja i distribucije znanja.
- (2) Veleučilište treba zaštititi sve članove akademske zajednice od svakog pokušaja ograničavanja ili uskraćivanja te slobode.
- (3) Veleučilište podupire i potiče slobodu mišljenja i izražavanja mišljenja kao temeljnu vrijednost u svim segmentima visokoškolskog života i rada.

2.5. Načelo profesionalnosti

Članak 12.

- (1) Od članova Veleučilišta se očekuje da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički besprijekorno ispunjavaju sve svoje obveze prema studentima, kolegama i ostalim zaposlenicima Veleučilišta. U svojem djelovanju članovi Veleučilišta slijede načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, korektnosti, dijaloga i tolerancije.
- (2) Obveza je članova Veleučilišta poštovanje kriterija stručnosti i izvrsnosti te u skladu s time stalno stručno usavršavanje unutar izabranoga profesionalnoga područja i utemeljivanje svih

profesionalnih i etičkih prosudbi na dostupnim činjenicama, isključujući predrasude bilo koje vrste.

(3) Od svih članova Veleučilišta očekuje se djelovanje u duhu zajedničkih ciljeva. Očekuje se da sudjelovanje u djelatnostima izvan Veleučilišta koje neće biti u sukobu s njihovim profesionalnim obvezama na Veleučilištu niti štetiti tim obvezama, niti kvaliteti njihovog znanstvenog, istraživačkog, stručnog i nastavnog rada, kao ni ugledu Veleučilišta.

(4) Od svih članova Veleučilišta očekuje se da svojim izgledom, odnosno profesionalnim odijevanjem doprinose ugledu Veleučilišta.

(5) Verbalna i neverbalna komunikacija članova Veleučilišta treba biti u skladu s njihovim zadaćama i ulogom u zajednici.

(6) Članovi Veleučilišta dužni su sudjelovati u radu veleučilišnih tijela i tome dati prednost pred aktivnostima izvan Veleučilišta.

2.6. Načelo poštivanja zakona i pravnih postupaka

Članak 13.

(1) Od svih članova Veleučilišta očekuje se poštivanje svih pravnih propisa i pravnih postupaka koji se tiču njihovih obveza kao članova zajednice.

(2) Veleučilište ima obvezu osigurati uvjete nužne za upoznavanje članova Veleučilišta sa svim relevantnim pravilima koja se tiču njihovih obveza.

(3) U svim postupcima koji se odnose na ostvarenje načela i pravila iz Etičkog kodeksa ili u vezi s njim, članovima Veleučilišta treba osigurati mogućnost sudjelovanja u postupku, pravo da se izjasne o relevantnim navodima i iznesu svoje argumente te ravnopravan položaj u postupku u odnosu prema drugim sudionicima koji se nalaze u istom ili usporedivom položaju.

3. NEPRIHVATLJIVA PONAŠANJA

3.1. Diskriminacija

Članak 14.

(1) Na Veleučilištu je neetičan bilo koji oblik diskriminacije (neposredne ili posredne) prema religijskoj, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, jeziku, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, životnome stilu, imovinskom stanju, podrijetlu, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.

(2) Isključivi kriteriji pri profesionalnom vrednovanju i ocjenjivanju su stručnost, sposobnost, znanje, profesionalne zasluge, vještine i rezultati u obavljanju određenih zadataka. Neprihvatljivo je svako pogodovanje koje ne bi uvažavalo navedene kriterije.

3.2. Uznemiravanje

Članak 15.

(1) U cilju punoga poštivanja ljudskoga dostojanstva na Veleučilištu se smatra nedopustivom svaka vrsta uznemiravanja temeljena na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, imovinskom stanju, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.

(2) Pod uznemiravanjem se smatra svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi koje ima za cilj ili koje stvarno predstavlja povredu osobnog dostojanstva, ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu života te osobe.

(3) Neprihvatljivo je svako spolno uznemiravanje. Spolno uznemiravanje poseban je oblik uznemiravanja koje karakterizira izostanak pristanka ili odbijanje druge strane, a uključuje ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi, fizičko napastovanje, ponavljano neželjeno iznošenje šala i opaski koje su spolno obojene, uključujući referiranje na spol i spolnu orijentaciju, ruganje i ismijavanje koje je spolnoobojeno, izlaganje spolno uvredljivoga i uznemirujućega materijala, zahtijevanje spolnih usluga.

(4) Uobičajena komunikacija, dobronamjerne šale i kritika kao i drugi odnosi osobne naravi između članova/članica veleučilišne zajednice koji počivaju na pristanku i uzajamnom poštovanju smatraju se područjem privatnosti te ne predstavljaju kršenje Etičkog kodeksa.

(5) Na Veleučilištu je neetičan svaki oblik iznošenja neistina (verbalno ili pismenim putem) u svrhu uznemiravanja ili stjecanja protupravne koristi u bilo kojem obliku.

(6) Svaka osoba ima pravo i dužnost prijaviti uznemiravanje koje je počinio član/članica veleučilišne zajednice. Na osobu koja je odbila uznemiravanje ili prijavila takvu vrstu ponašanja ne smije se vršiti nikakav pritisak.

3.3. Predrasude

Članak 16.

Svi članovi Veleučilišta trebaju biti objektivni i ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihovu objektivnost u akademskim, istraživačkim, administrativnim, poslovnim i upravljačkim djelatnostima.

3.4. Primanje darova i drugih dobara

Članak 17.

(1) Članovi Veleučilišta ne smiju tražiti darove, poticati darivanje niti primati ikakve darove, bilo za sebe ili za drugu osobu, za koje postoji razborita pretpostavka da će posredno ili neposredno utjecati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obveza te poštovanje profesionalnih prava i dužnosti.

(2) Obveza je članova Veleučilišta otklanjati svaki pokušaj korupcije.

3.5. Fizičke povrede i zlostavljanja

Članak 18.

(1) Obrazovni proces zahtijeva od svih sudionika poštivanje prava na osobni integritet drugih članova Veleučilišta radi ostvarivanja njihovih akademskih ciljeva i sudjelovanja u djelatnostima Veleučilišta.

(2) Bilo koja vrsta namjernog fizičkog povređivanja, napastovanja, uznemiravanja, ucjenjivanja, onemogućavanja, prijetnji, prisiljavanja, zastrašivanja, izrugivanja, vrijeđanja ili slično predstavlja povredu ovog Etičkog kodeksa.

3.6. Sigurnost i zaštita

Članak 19.

(1) Povredom ovog Etičkog kodeksa smatra se:

- namjerno stvaranje okolnosti koje su opasne po život, fizičko ili psihičko zdravlje i sigurnost,
- situacije koje su opasne po život, zdravlje i sigurnost, a koje su nastale kao posljedica nedopustivog zanemarivanja obveza ,
- pristup ili pokušaj ulaska u bilo koji objekt ili prostor Veleučilišta s ograničenim pristupom bez odobrenja ovlaštenih osoba
- posjedovanje, davanje drugoj osobi, izrada ili sudjelovanje u izradi ključa ili drugog sredstva koje omogućuje pristup objektima ili imovini Veleučilišta bez dopuštenja ovlaštenih osoba, namjerno oštećivanje ili uništavanje imovine Veleučilišta ili imovine koja je u posjedu drugih osoba na Veleučilištu,
- unošenje vatrenog i hladnog oružja, eksplozivnih naprava, opasnih kemikalija i drugih opasnih naprava i supstanci (iznimka od navedenog može biti učinjena samo pod posebnim odobrenjem ovlaštenih osoba na Veleučilištu),
- namjerno iznošenje netočnih informacija u cilju lažnog uzbunjivanja bilo kojeg člana Veleučilišta,
- namjerno ometanje rada računalnih sustava ili tehnoloških resursa,
- zlouporaba računalnih sustava ili tehnoloških resursa za nedopustive svrhe.

4. PROFESIONALNA PRAVA I ODGOVORNOSTI

4.1. Znanstvena čestitost

Članak 20.

(1) Rezultati znanstvenog i stručnog rada, posebice znanstvenog i stručnog istraživanja, prikupljaju se u skladu s etičkim standardima znanstvene i stručne prakse, uz poštivanje tehničkih standarda.

(2) Izvorni podaci pohranjuju se, čuvaju, obrađuju, koriste i prenose tako da se spriječi njihovo gubljenje, uništenje, pristup neovlaštenim osobama, razotkrivanje povjerljivih i tajnih podataka ili moguće zlouporabe tijekom propisanog vremena od završetka istraživanja.

(3) U znanstvenom istraživanju potrebno je primjenjivati načelo svjesnog pristanka na temelju odgovarajuće obaviještenosti sudionika. Prava i dostojanstvo svih koji sudjeluju kao ispitanici i drugi sudionici u znanstvenom istraživanju treba na odgovarajući način štititi.

4.2. Krivotvorenje i izmišljanje rezultata

Članak 21.

(1) U znanstvenom, stručnom i istraživačkom radu neprihvatljivo je svako krivotvorenje (falsifikacija).

(2) Krivotvorenje uključuje svako djelovanje kojim se suprotno načelima znanstvenog poštenja manipulira objektom, opremom ili procesom istraživanja sa svrhom da se namjerno podese ili tendenciozno protumače rezultati znanstvenog ili stručnog istraživanja.

(3) U znanstvenom, stručnom i istraživačkom radu nije prihvatljivo izmišljanje rezultata.

(4) Smatra se da je izmišljanje svako namjerno predstavljanje, širenje i objavljivanje navodnih rezultata znanstvenog, stručnog i istraživačkog rada unatoč znanja o tome da znanstveni ili stručni rad i istraživanje na koje se poziva u stvarnosti nije bilo provedeno.

4.3. Plagiranje

Članak 22.

- (1) Svaki oblik plagiranja radova i ideja smatra se povredom Etičkoga kodeksa.
- (2) Svi članovi akademske zajednice koji sudjeluju u znanstvenoistraživačkom radu moraju jamčiti za izvornost objavljenih znanstvenih i stručnih radova autorstvo kojih im se pripisuje te točnost i poštenje u prikazivanju i navođenju informacija o porijeklu ideja i navoda kojima su se u radu koristili.
- (3) Potrebno je štititi pravo na intelektualno vlasništvo nad rezultatima istraživanja i prikupljenim podacima svih članova Veleučilišta.

4.4. Zloupotreba autorstva

Članak 23.

- (1) Očekuje se od članova Veleučilišta da navedu kao autore sve i samo one sudionike u procesu nastajanja znanstvenog ili stručnog rada koji su intelektualno pridonijeli radu.
- (2) Zabranjena je zloupotreba autorstva.
- (3) Zloupotrebom autorstva smatra se:
 - nezasluženo autorstvo, bez ispunjavanja uvjeta autorstva te pokušaji takvog autorstva,
 - podmetanje autorstva, odnosno dopisivanje na popis autora bez znanja i pristanka,
 - prisvajanje autorstva temeljem nadređene funkcije te financijske ili druge potpore,
 - namjerno izostavljanje autora koji ispunjavaju uvjete za autorstvom s popisa članova,
 - namjerno krivo ili pristrano citiranje literature.

4.5. Kolegijalnost

Članak 24.

Autori i koautori znanstvenih i stručnih radova pri razvoju ideje istraživanja, izradi koncepta i oblika istraživanja, pri prikupljanju, obradi ili tumačenju rezultata istraživanja, te pri pisanju i oblikovanju znanstvenog ili stručnog rada trebaju se pridržavati ovih pravila:

- autor i koautor brane intelektualni sadržaj objavljenih radova,
- svako sudjelovanje u istraživanju, a koje ne predstavlja autorstvo, potrebno je na odgovarajući način spomenuti,
- svaki pripadnik akademske zajednice ima pravo pristupa odgovarajućim informacijama i uporabi javno financirane opreme i materijala, uvažavajući posebne propise,
- mentorski odnos mora počivati na međusobnom uvažavanju i poštivanju intelektualnog vlasništva (autorskih i srodnih prava, prava industrijskog vlasništva i sl.) i drugih prava ostvarenih tijekom znanstvenog i stručnog rada u okviru tog odnosa, bez iskorištavanja nadređenosti mentorskog položaja,
- namjerno oštećivanje ili uništavanje materijala, opreme ili podataka radi onemogućavanja rada drugih je nedopušteno.

4.6. Profesionalne dužnosti

Članak 25.

Osim pridržavanja temeljnih načela i pravila Etičkoga kodeksa nastavnici trebaju postupati i u skladu s načelima vezanim uz svoje profesionalne dužnosti podučavanja:

- Nastavnici temelje svoju znanstvenu, nastavnu i stručnu djelatnost na ustavnim načelima slobode znanstvenog istraživanja i stvaralaštva. U okviru znanstvene, stručne, nastavne i istraživačke djelatnosti dužni su proučavati i objektivno ocjenjivati pojave u svojoj struci i rukovoditi se isključivo utvrđivanjem istine, a u okviru nastavnog rada dužni su rezultate ostvarene na svom znanstvenom području i u svojoj struci vjerno prenijeti studentima i razviti kod njih odanost budućem pozivu te najvišim vrednotama ustavnog poretka Republike Hrvatske;
- Nastavnici su dužni čuvati svoju neovisnost kao temeljnu pretpostavku znanstvenog, nastavnog, stručnog i istraživačkog rada te se suprotstaviti svakom pokušaju da im se nametnu vrednote ili mjerila nespojiva s istinskim pozivom znanstvenika ili pravilima struke. Osobito su dužni odlučno braniti čast svojeg poziva i odbiti svaki pokušaj podmićivanja, uključujući i njegove prikrivene oblike kao što je dobivanje raznih materijalnih i drugih pogodnosti;
- Dužnost je nastavnika da svojim znanstvenim, nastavnim, stručnim i istraživačkim radom te javnim djelovanjem pridonese očuvanju i unapređivanju ugleda Veleučilišta;
- Nastavnici su dužni osigurati točnost, preciznost, reprezentativnost sadržaja predmeta i primjerenu poziciju predmeta unutar programa studija; nastojati da studenti što djelotvornije postignu ciljeve predmeta; ponuditi istovjetne mogućnosti unapređenja znanja koje svim studentima jamče podjednak napredak; obrađivati sve teme na otvoren, pošten i pozitivan način, a osobito teme koje studenti iz bilo kojeg razloga mogu smatrati osobito osjetljivima; pridonositi intelektualnom razvoju studenata unutar područja u kojem se nastava obavlja te izbjegavati sve djelatnosti koje bi mogle omesti taj razvoj;
- Nastavnici moraju osigurati studentima vrednovanje njihova rada koje je valjano, otvoreno, pravedno i objektivno te pravodobno; osigurati transparentnost i javnost ispita kao i objektivnost ocjenjivanja; suzdržavati se od svakog uvjetovanja pristupanja ispitu uvjetima koji nisu sadržani u odredbama nastavnoga plana i programa, a osobito od nametanja uvjeta koji nastavniku donose osobnu ekonomsku i drugu korist;
- Dužnost je nastavnika poštovati dignitet svojih kolega i u suradnji s njima raditi u interesu napredovanja studenata; poštovati obrazovne ciljeve, strategije i standarde ustanove na kojoj poučava u interesu razvoja studenata; uzimati u obzir mišljenje i ocjene studenata o svojoj nastavnoj kompetenciji u cilju unapređivanja kvalitete nastavnoga procesa.

4.7. Odnos prema vlastitom radu

Članak 26.

(1) Svaki zaposlenik Veleučilišta mora odgovorno, savjesno, profesionalno i etički besprijekorno ispunjavati sve obveze prema studentima, kolegama i ostalim zaposlenicima Veleučilišta, pridržavajući se pritom načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti i tolerancije.

- (2) Svi zaposlenici Veleučilišta su obvezni poštovati kriterije stručnosti i izvrsnosti te u skladu s tim profesionalno se usavršavati i trajno raditi na svojoj izobrazbi.
- (3) Svi zaposlenici Veleučilišta moraju uredno, kvalitetno i savjesno obavljati svoje dužnosti. U slučaju spriječenosti moraju o tome pravodobno obavijestiti svoje nadređene ili pravodobno osigurati odgovarajuću zamjenu.
- (4) Svaki zaposlenik Veleučilišta mora, tijekom radnog vremena, biti odjeven primjereno članu akademske zajednice.

4.8. Odnos prema zaposlenicima Veleučilišta

Članak 27.

- (1) Svi zaposlenici Veleučilišta su dužni pridonositi stvaranju demokratske atmosfere, tolerantnosti te kulturnog miljea bez čega Veleučilište ne može napredovati niti postati privlačnim darovitoj i kreativnoj mladeži.
- (2) Prilikom recenziranja i klasificiranja tuđih radova nastavnici se također moraju izdići iznad osobnih interesa.
- (3) Nastavnici su dužni poštovati osobno i profesionalno dostojanstvo mladih kolega. Posebnu pozornost moraju posvetiti izobrazbi i odgoju mladih naraštaja i u skladu s time postupno ih uvoditi u znanstveni i stručni rad i nastavni proces te im svesrdno pomoći pri izradi specijalističkih i doktorskih radova.
- (4) Svi zaposlenici Veleučilišta su dužni poštovati osobno i profesionalno dostojanstvo drugih zaposlenika na Veleučilištu. Ne mogu od njih tražiti obavljanje poslova koji nisu u svezi s njihovim radnim dužnostima.

4.9. Odnos prema studentima

Članak 28.

- (1) Odnos nastavnika i studenta temelji se na pravičnosti, poštovanju, nepristranosti, otvorenosti, povjerenju i poštivanju privatnosti i dostojanstva.
- (2) Neprihvatljiva je zlouporaba položaja moći i nadređenosti nad studentima.
- (3) U nastavnom procesu nastavnici trebaju ostvariti dijalog sa studentima, voditi ih kroz studij, poticati ih na aktivno sudjelovanje, na slobodnu razmjenu mišljenja i objektivnu raspravu te povezivati teoriju i praksu. U tu svrhu posebnu će pozornost posvetiti, pored predavanja, seminarima i vježbama na kojima će, pod njihovim mentorstvom u skladu s Bolonjskim procesom, glavnu riječ voditi sami studenti.
- (4) Nastavnici ne smiju ispunjenje nastavih obveza studenata te polaganja ispita uvjetovati kupovinom određene literature ili drugih nastavnih pomagala.
- (5) Nastavnici moraju pravično ocjenjivati studente, isključivo na temelju iskazanog znanja, razumijevanja i zalaganja.
- (6) Ispiti moraju biti javni jer se na taj način najbolje otklanja prigovor neobjektivnosti.
- (7) Dužnost je nastavnika da se dosljedno suprotstavljaju intervencijama u svezi s ispitima, bez obzira na to od koga potječu i čime se opravdavaju.
- (8) Nastavnici su dužni poštovati dostojanstvo studenata, bez obzira na njihovo etničko podrijetlo, rasu, spol, životnu dob, bračni status te političko, vjersko ili drugo opredjeljenje.

(9) Nastavnici moraju biti pristupačni studentima osobito na način da unaprijed odrede vrijeme za konzultacije. U komunikaciji sa studentima trebaju biti korektni, ne podizati ton, ne služiti se ironijom, niti na bilo koji drugi način omalovažavati studente.

(10) Nastavnici trebaju uzimati u obzir mišljenje i ocjenu studenata o svojem radu u nastavi radi unaprjeđivanja kvalitete nastavnog procesa.

4.10. Odnos prema imovini

Članak 29.

Članovi Veleučilišta su dužni savjesno se odnositi prema imovini Veleučilišta i koristiti je s dužnom pažnjom te ju ne smiju koristiti u svrhe koje nisu povezane s njihovim radom na Veleučilištu.

4.11. Odnos prema javnosti

Članak 30.

(1) Nastavnici su i izvan radnog vremena dužni paziti da ne povrijede ugled Veleučilišta.

(2) Nastavnici su dužni međusobne sporove rješavati unutar Veleučilišta, a nadležna tijela Veleučilišta dužna su osigurati rješavanje sporova u prikladnom postupku te u primjerenom roku.

(3) U javnoj kritici drugog nastavnika i njegova rada nastavnik mora biti suzdržan, uzimajući u obzir da su ponajprije Stručno vijeće Veleučilišta, znanstvene i stručne udruge, te znanstvene i stručne publikacije primjerena mjesta za znanstvene i stručne rasprave te utemeljenu znanstvenu i stručnu kritiku.

(4) Kada nastupaju ili kada komentiraju određene pojave putem medija javnog priopćavanja, javnih predavanja i slično, nastavnici moraju paziti da njihovi nastupi budu na odgovarajućoj znanstvenoj i stručnoj razini, te da sveukupno ponašanje bude u suglasju s pravilima Etičkog kodeksa.

(5) Svoju političku djelatnost nastavnici moraju strogo odvojiti od znanstvenog, stručnog i nastavnog rada. Nedopustivo je koristiti prostorije i sredstva Veleučilišta za obavljanje političke djelatnosti ili vlastitu promociju, a predavanja i druge kontakte sa studentima za promidžbu stranačkih ili drugih političkih stajališta.

(6) U nastavnom radu nedopustivo je promicati stranačke stavove.

(7) U političkoj djelatnosti izvan visokoga učilišta nastavnici moraju čuvati ugled Veleučilišta te izbjegavati ekstremna opredjeljenja nespojiva s temeljnim vrijednostima ustavnopravnog poretka Republike Hrvatske i sa suvremenim shvaćanjem demokracije.

4.12. Profesionalno napredovanje

Članak 31.

(1) Veleučilište treba svim članovima Veleučilišta osigurati jednake uvjete napredovanja temeljem ispunjavanja profesionalnih obveza.

(2) Procjena uspješnosti ostvarivanja profesionalnih obveza i profesionalne kompetencije bilo kojega člana Veleučilišta treba biti objektivna i nepristrana te utemeljena na unaprijed definiranim i transparentnim kriterijima.

(3) Svaki član Veleučilišta treba temeljiti prosudbe o uvjetima napredovanja drugih članova isključivo na kriterijima koji su neposredno relevantni za obavljanu djelatnost ili profesionalne obveze, odnosno, na pokazanoj stručnosti, profesionalnim zaslugama i rezultatima u obavljanju.

4.13. Odgovornost prema veleučilišnoj zajednici

Članak 32.

(1) Svi članovi Veleučilišta pozvani su brinuti o interesima Veleučilišta u duhu akademske slobode i etičkih načela, njegujući odgovornost prema članovima Veleučilišta kao cjelini i svakom njezinom članu.

(2) Neetično ponašanje uključuje, ali nije ograničeno samo na:

- zlorabu položaja ili ugleda na Veleučilištu radi stjecanja osobne koristi ili na štetu objektivnih profesionalnih kriterija,
- svjesno ometanje djelatnosti Veleučilišta radi stjecanja osobne koristi ili na štetu objektivnih profesionalnih kriterija,
- poticanje drugih članova Veleučilišta na nepoštivanje veleučilišnih pravila i običaja,
- korištenje veleučilišne imovine i/ili nematerijalnih prava za stjecanje osobne, komercijalne ili političke koristi bez odobrenja, te onemogućivanje ili otežavanje ostalim članovima Veleučilišta da se koriste tom imovinom;
- namjerno predstavljanje osobnih stajališta kao službenoga stajališta Veleučilišta radi stjecanja osobne koristi;
- korištenje imenom ili logotipom Veleučilišta za privatne djelatnosti kako bi se neopravdano stvorio dojam veleučilišnoga autoriteta.

5. ETIČKA PRAVILA I OBVEZE STUDENATA NA VELEUČILIŠTU

Članak 33.

(1) Od studenata Veleučilišta očekuje se da se ponašaju kao odgovorni članovi akademske zajednice poštujući zakone i propise Veleučilišta, prava pacijenata, temeljna ljudska prava, dostojanstvo drugih osoba, akademske slobode, načela ravnopravnosti i pravednosti te da savjesno i profesionalno ispunjavaju svoje obveze.

(2) Studenti su dužni poštovati norme Etičkog kodeksa Veleučilišta. Studenti koji krše te norme bit će podložni stegovnom postupku, kako bi se utjecalo na njihov daljnji osobni razvoj i zaštitila prava članova akademske zajednice te imovina, rad i ugled Veleučilišta.

(3) Studentska se prava temelje kako je navedeno u Općim odredbama ovog kodeksa, te u skladu sa zakonskim aktima i aktima Veleučilišta.

6. TIJELA KOJA PRATE OSTVARENJE ETIČKOG KODEKSA

6.1. Etičko povjerenstvo Veleučilišta

Članak 34.

(1) Etičko povjerenstvo Veleučilišta brine se o provedbi i poštivanju Etičkoga kodeksa, daje tumačenje Etičkoga kodeksa i provodi postupak utvrđivanja povrede Etičkoga kodeksa.

(2) Etičko se povjerenstvo treba sastojati od jednoga člana/članice iz svakog odjela Veleučilišta, jednoga člana iz redova studenata/studentica i jednoga člana/članice iz

zajedničkih službi. Mandat članova/članica traje četiri godine i mogu biti ponovo birani. Etičko povjerenstvo izabire predsjednika/predsjednicu između svojih članova.

6.2. Zahtjev za davanjem mišljenja

Članak 35.

- (1) Postupak pred Etičkim povjerenstvom pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o sukladnosti određenog djelovanja s načelima i pravilima Etičkoga kodeksa.
- (2) Zahtjev za davanjem mišljenja mogu podnijeti svi članovi i tijela veleučilišne zajednice i podnosi se predsjedniku Etičkoga povjerenstva.
- (3) Zahtjev treba obrazložiti i priložiti primjerene dokaze. Zahtjev bi trebao točno i precizno opisati:
 - načelno pitanje o kojem je riječ, i /ili
 - konkretne okolnosti slučaja i djelovanje odnosno ponašanje za koje se traži mišljenje o sukladnosti s načelima i pravilima Etičkoga kodeksa.
- (4) Uz zahtjev se trebaju navesti odredbe Etičkog kodeksa u vezi s kojima se osobito traži mišljenje.

6.3. Postupanje Etičkog povjerenstva

Članak 36.

- (1) Po primljenom zahtjevu iz prethodnoga članka predsjednik saziva sastanak Povjerenstva u roku od 15 dana.
- (2) Tijekom razmatranja zahtjeva Povjerenstvo može od podnositelja tražiti dodatna pojašnjenja i informacije. Ako se u zahtjevu traži mišljenje o konkretnom slučaju, Povjerenstvo može tražiti pojašnjenje od zainteresiranih osoba. Ako podnositelj zahtjeva traži ispitivanje etičnosti ponašanja određenog člana veleučilišne zajednice, tom se članu mora omogućiti izjašnjavanje o relevantnim navodima i iznošenje vlastitih argumenata.
- (3) Povjerenstvo svoje mišljenje daje isključivo na temelju sadržaja zahtjeva, priloga uz zahtjev i dodatnih pojašnjenja i očitovanja podnositelja zahtjeva i drugih osoba. Povjerenstvo ne provjerava navode iz zahtjeva i očitovanja niti ima istražne ovlasti utvrđivati činjenice po vlastitoj inicijativi. Ako se navodi o činjenicama iz zahtjeva i očitovanja razlikuju, a o istinitosti spornih tvrdnji ne može se zaključiti iz materijala podnesenog u postupku, Povjerenstvo će tu okolnost navesti u svojem mišljenju te se ograničiti na davanje mišljenja o načelnom pitanju.
- (4) Ako je u zahtjevu zatraženo mišljenje sukladnosti određenog ponašanja s izričito navedenim odredbama Etičkoga kodeksa, Povjerenstvo treba dati svoje mišljenje o sukladnosti s tim odredbama, no ovlašteno je mišljenje proširiti i na sukladnost ponašanja s drugim načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

6.4. Mišljenje

Članak 37.

- (1) Na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka, Povjerenstvo donosi svoje mišljenje i dostavlja ga podnositelju zahtjeva i dekanu.
- (2) Pri donošenju mišljenja teži se postizanju konsenzusa svih članova Povjerenstva. Ako to nije moguće, mišljenje se donosi na temelju stajališta većine članova Povjerenstva.

(3) Mišljenje se donosi u pisanom obliku, u roku od 30 dana po primitku zahtjeva. Ako je povjerenstvo tražilo dodatna pojašnjenja i obavijesti, taj se rok računa od njihova primitka, no najkasnije 90 dana od primitka zahtjeva. Ovi rokovi ne teku za vrijeme godišnjih odmora i drugih razdoblja u kojima na Veleučilištu nema aktivnosti.

(4) Mišljenje Povjerenstva mora sadržavati:

- opis zahtjeva i pitanja o kojima je Povjerenstvo raspravljalo;
- navode o načelima i pravilima Etičkog kodeksa koje je u povodu zahtjeva Povjerenstvo uzelo u obzir;
- stajalište Povjerenstva o tome je li ponašanje opisano u zahtjevu sukladno s Etičkim kodeksom ili ne;
- razloge za mišljenje Povjerenstva; - podatak o tome je li mišljenje doneseno jednoglasno ili nije.

(5) Ako je u mišljenju utvrđeno da određeno ponašanje nije u skladu s načelima i pravilima Etičkog kodeksa ono može sadržavati još i:

- ocjenu Povjerenstva o stupnju neusklađenosti i težini povrede etičkih načela;
- stajalište Povjerenstva o načinima na koje se moglo izbjeći neusklađenosti ponašanja s Etičkim kodeksom i o mjerama koje bi mogle doprinijeti da do takvih povreda Etičkog kodeksa u budućnosti ne dolazi.

(6) Iznimno, ako Povjerenstvo zaključi da na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka ne može donijeti svoje mišljenje, da nije nadležno za davanje mišljenja ili ako iz bilo kojeg drugog razloga ne može ili ne želi donijeti mišljenje, predsjednik Povjerenstva o tome je dužan u roku iz st. 3 ovoga članka obavijestiti dekana i podnositelja zahtjeva te navesti razloge za nedonošenje mišljenja.

(7) Mišljenje dano u postupku uređenom Etičkim kodeksom djeluje svojim autoritetom, ne obvezuje druga tijela i nije upravni akt.

7. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 38.

(1) Etičko povjerenstvo će biti izabrano u roku od 30 dana od stupanja Etičkog kodeksa na snagu.

(2) Ovaj Kodeks biti će objavljen na oglasnoj ploči Veleučilišta, a stupa na snagu danom donošenja.

Sisak, 06.12.2024 godine

Klasa: 007-01/24-01/08

Ur broj: 2176-5-5-24-09

dr.sc. Marko Jurakić, dekan

